

ПРОЦЕДУРА №5 от 01.08.2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Стратегията за местно развитие за периода 2011- 2013 година на територията на МИГ- Нови пазар-Каспичан

Процедурата е разработена въз основа на НАРЕДБА № 29 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

*Издадена от Министерството на земеделието и храните
Обн. ДВ. бр.76 от 29 Август 2008г., изм. ДВ. бр.37 от 18 Май 2010г., изм.
ДВ. бр.45 от 15 Юни 2010г.*

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази процедура се уреждат условията и редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на проекти по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Стратегията за местно развитие (СМР) на СНЦ „Местна инициативна група- Нови пазар-Каспичан” (МИГ), финансирана по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ПРСР), подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане целите на мярката. Целите на мярката са:

1. насърчаване на растежа и създаване на нови работни места в микропредприятия за неземеделски дейности на територията на общините Нови пазар и Каспичан/ МИГ Нови пазар- Каспичан ;
2. насърчаване на предприемачеството в района на МИГ Нови пазар- Каспичан;
3. насърчаване развитието на интегриран туризъм в района на МИГ Нови пазар- Каспичан.

Чл. 3. Финансовата помощ по тази процедура се предоставя при спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ (ОВ L 379 от 28.12.2006).

Глава втора. УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Раздел I. Обхват на дейностите

Чл. 4. (1) Финансова помощ се предоставя за инвестиции за неземеделски дейности на територията на общините Нови пазар и Каспичан.

(2) Не се предоставя финансова помощ за инвестиции в следните сектори, подсектори, раздели, групи или дейности:

1. производство и преработка на земеделски продукти, посочени в приложение №...;
2. производство, преработка и търговия на риба, рибни продукти и аквакултури;
3. възледобив;
4. стоманодобив;
5. производство на синтетични влакна;
6. залагания и хазарт;
7. финансови услуги и операции с недвижими имоти;
8. сухопътни превози на товари с товарни автомобили за други лица срещу възнаграждение;
9. производство и продажба на биогорива от биомаса;
10. производство и продажба на енергия от възобновяеми източници (слънчева, вятърна, водна, геотермална), с капацитет на инсталацията над един мегават;
11. производство и продажба на биоенергия при преработка на суровини от собственото земеделско стопанство, с капацитет на инсталацията над един мегават;
12. изграждане и/или обновяване на инфраструктура или закупуване на оборудване за голф, скално катерене и лов;
13. посочени в чл. 3, ал. 4 от Наредба № 18 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 61 от 2008 г.) и Процедура №3 от Стратегията за местно развитие на СНЦ „МИГ Нови пазар-Каспичан“ в случаите, когато кандидатът е микропредприятие по смисъла на Закона за малките и средните предприятия;
14. развъждане на животни.

Раздел II. Финансови условия

Чл. 5. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличния бюджет по СМР на МИГ Нови пазар-Каспичан от Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.

Чл. 6. (1) Финансовата помощ е в размер 70 % от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на **70 000 евро**.

(2) Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера по ал. 1 се осигурява от кандидата.

(3) Участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Чл. 7. (1) Финансова помощ не се предоставя по реда на тази процедура, при условие че за същата инвестиция кандидатът е получил публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз.

(2) Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, за които бъде установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създаване на условия, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.

(3) В случаите на проекти, включващи строително-монтажни работи, не се предоставя финансова помощ за дейности, извършени преди посещението на място по чл. 27, ал. 2, с изключение на разходите по чл. 23, ал.1, т. 5, буква "а".

(4) Не се предоставя финансова помощ за дейности, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по чл. 23, ал. 1, т. 5, буква "а".

(5) За всяко подпомагане по реда на тази процедура се кандидатства след извършване на окончателно плащане по предходния проект.

Чл. 8. (1) Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на **5000 евро**.

(2) Максималният размер на общите допустими разходи, за които се кандидатства, заедно с тези, за които не се кандидатства, но са част от цялостния обект на инвестицията и без него той не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно, не трябва да надхвърлят левовата равностойност на **200 000 евро**.

Чл. 9. (1) Финансовата помощ за един ползвател, предоставена по реда на тази процедура, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три последователни данъчни години - годината на плащане и две предходни години.

(2) Финансовата помощ за един ползвател за проекти в сектор "сухопътен транспорт" не може да надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро период от за три последователни данъчни години - годината на плащане и две предходни години.

(3) В случай че предприятия партньори или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия са одобрени и/или подпомогани по реда на тази наредба, тяхната финансова помощ като общ размер не трябва да надхвърля максималния размер по ал. 1 и 2.

Чл. 10. (1) Плащанията по проект могат да бъдат авансови, междинни и окончателни.

(2) Авансово плащане и/или междинно плащане се извършват, при условие че са включени в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 11. (1) Авансовото плащане е в размер до 20 % от стойността на одобрената финансова помощ.

(2) Авансово плащане се допуска, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2000 евро.

(3) Авансово плащане може да бъде заявено не по-късно от три месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(4) В случаите на авансово плащане се изисква банкова гаранция в полза на Разплащателната агенция (РА) в размер 110 % от стойността на авансовото плащане.

(5) Срокът на валидност на банковата гаранция по ал. 4 трябва да покрива срока на договора за отпускане на финансовата помощ, удължен със 6 месеца.

(6) Банковата гаранция по ал. 4 се освобождава, когато РА установи, че сумата на одобрените за плащане разходи, съответстваща на финансовата помощ, свързана с инвестицията, надхвърля сумата на аванса.

Чл. 12. (1) Междинно плащане е допустимо, но не повече от два пъти за периода на изпълнение на проекта със срок на изпълнение до 12 месеца и до четири междинни плащания за проекти с период на изпълнение над 12 месеца.

(2) Междинното плащане е допустимо за одобрена обособена част от инвестицията, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 1 000 евро.

(3) Междинно плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца преди изтичане на крайния срок за извършване на инвестицията по договора за отпускане на финансова помощ.

Раздел III. Изисквания към кандидатите

Чл. 13. (1) За подпомагане могат да кандидатстват еднолични търговци (ЕТ) и юридически лица (ЮЛ), които:

1. са микропредприятия по смисъла на чл. 3, ал. 3 от Закона за малките и средните предприятия;
2. имат седалище или постоянен адрес за физическите лица на територията на общините Нови пазар и Каспичан;
3. не са регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), като земеделски стопани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и/или като тютюнопроизводители по Закона за тютюна и тютюневите изделия и не извършват земеделска дейност;
4. са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за занаятите.

(2) Едноличните търговци и юридическите лица са допустими за подпомагане само ако са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията.

(3) Като физически лица по реда на тази наредба могат да кандидатстват само регистрираните по Закона за занаятите и само за дейността, за която са регистрирани.

(4) Лицата по ал. 1 се подпомагат, при условие че:

1. нямат изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";
2. не са в открито производство по несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
3. не са в производство по ликвидация;
4. нямат изискуеми публични задължения към държавата.

(5) Изискванията по ал. 4, т. 2 и 3 не се отнасят за физическите лица.

Раздел IV. Изисквания към проектите

Чл. 14. Подпомагат се дейности по проекти, които се осъществяват на територията на общините Нови пазар и Каспичан.

Чл. 15. (1) Не се предоставя финансова помощ за проекти, оказващи отрицателно въздействие върху околната среда.

(2) Не се предоставя финансова помощ за проекти, включващи инвестиции в местата по националната екологична мрежа Натура 2000, когато тези инвестиции не отговарят на изискванията на Закона за биологичното разнообразие и съответните подзаконовни нормативни актове за неговото прилагане, както и предвидените ограничения в заповедите за определянето на тези места и плановете за управлението им.

Чл. 16. (1) Кандидатите представят бизнес план за разнообразяване на дейността по образец (приложение № ...) за период не по-малък от 5 години.

Бизнес планът се представя на хартиен и електронен носител, като таблиците, включени в него, са във формат "xls".

(2) Бизнес планът за разнообразяване на дейността трябва да доказва икономическа жизнеспособност и устойчива заетост за период 5 години, а в случаите на строително-монтажни работи - за 10 години, водещи до реализиране на целите по чл. 2.

Чл. 17. (1) Проектите се изпълняват върху имот - собственост на кандидата, или в случай на проекти, изпълнявани върху, който не е собствен, кандидатът представя:

1. документ за ползване върху имота за срок не по-малък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ);
2. документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ.

(2) Когато в проекта се предвиждат строително-монтажни работи, кандидатът представя работен проект и/или архитектурно заснемане и/или разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ.

Чл. 18. Срокът за изпълнение на дейностите - обект на инвестиция по един проект, не може да надхвърля 24 месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 19. Не се предоставя финансова помощ за проекти за изграждане и модернизиране на туристически обекти с повече от 20 помещения за настаняване.

Чл. 20. Не се предоставя финансова помощ за проекти за туристически обекти по смисъла на Закона за туризма на територията на населени места и курортни селища с развит масов туризъм (приложение № ...).

Чл. 21. Всички дейности и инвестиции по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само в случай, че ползвателят на финансовото подпомагане е представил съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Чл. 22. Проекти за инвестиции в сектор "сухопътен транспорт" не могат да бъдат комбинирани с други допустими дейности по реда на тази наредба.

Раздел V. Допустими разходи

Чл. 23. (1) Допустими за финансово подпомагане са разходите, предназначени за постигане целите на проекта:

1. изграждане и/или реконструкция или ремонт на сгради, и/или помещения и друга недвижима собственост;
2. закупуване на транспортни средства за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността, включително чрез финансов лизинг;

3. закупуване на машини, съоръжения и оборудване, включително и компютърен софтуер и специализирана техника до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг;
4. закупуване на коне за неземеделска дейност;
5. общи разходи:
 - а) свързани с консултации, хонорари за правни услуги, архитекти, инженери;
 - б) разработване на продукти, разработване и въвеждане на системи за управление, разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, придобиване на патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на дейностите по проекта.

(2) Закупуването чрез финансов лизинг на активи по ал. 1, т. 2 и 3 е допустимо при условие, че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване до РА на заявката за окончателно плащане.

(3) За разходи по ал.1, чиято стойност възлиза на повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, се изисква предоставяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от Национална служба за съвети в земеделието (НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, с цел определяне на основателността на предложените разходи. В случаите на доставка на машини офертите трябва да съдържат и подпис и печат на производителя или официалния представител/вносител, с цел определяне на основателността на предложените разходи. Кандидатът представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители/доставчици.

(4) За разходи по ал.1, чиято стойност възлиза на по-малко от левовата равностойност на 15 000 евро, или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-малка от левовата равностойност на 15 000 евро, се изисква представяне на заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните доставчици или изпълнители.

(5) В случаите по ал. 3 може с цел определяне на основателността на предложените разходи изпълнителният директор на РА със заповед да определи оценяваща комисия, която да се произнесе относно обосноваването на разходите. В състава на комисията се включват независими оценители, притежаващи знания в съответната област.

(6) Оферентите по ал. 3 в случаите, когато са местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ.

(7) В случаите по ал. 3 кандидатът изпраща запитване за оферта по образец съгласно приложение № В случаите, когато кандидатът не е избрал най-ниската оферта, направеният избор се обосновава писмено.

(8) Консултациите, по ал.1, т. 5, буква "а" се състоят от разработване на бизнес план, включващ предпроектни изследвания и маркетингови стратегии, окомплектоване на пакета от документи и консултантски услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта.

(9) Разходите по ал. 1, т. 5 не могат да надвишават 12% от стойността на допустимите разходи по ал. 1, т. от 1 до 4.

(10) Разходите по ал.8 не могат да надхвърлят 5% от стойността на допустимите разходи по ал. 1, т. от 1 до 4.

(11) Финансовата помощ за разходи по ал. 1, т. 5, буква "а" се предоставя в случаите, когато са извършени не по-рано от една година преди датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(12) Недопустими за финансово подпомагане са разходи за:

1. закупуване на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
2. закупуване на земя и сгради;
3. данък добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;
4. лизинг, с изключение на финансов лизинг;
5. оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховки;
6. банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
7. принос в натура;
8. плащания в брой;
9. лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизинговия договор, в случаите на финансов лизинг;
10. закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване (включително и компютърен софтуер и специализирана техника), и превозни средства чрез финансов лизинг, когато не са спазени условията на ал. 2;
11. инвестиции, за които е установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създадени условия за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.

(13) Не се подпомагат разходи за инвестиции, които представляват обикновена подмяна.

Глава трета. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I. Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 24. Документите за кандидатстване за одобрение за подпомагане по чл. 26, ал. 1 и документите за плащане на финансовата помощ по чл. 34, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се представят в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата, в случай на представяне на заверени от кандидата копия на документи техните оригинали се представят за преглед от служител на МИГ и РА;
2. да се подават лично от кандидата или от упълномощено от него лице с нотариално заверено изрично пълномощно;
3. да се представят на български език; в случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, той трябва да бъде легализиран или с апостил.

Чл. 25. (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на Председателя на УС на МИГ. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на мярката за съответния период на прием.

(2) При взимане на решение за започване приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 15 календарни дни преди започването на приема на електронните страници на МИГ, ПРСР, РА и на общодостъпно място пред общинските служби по "Земеделие" и кметствата по населени места в общините Нови пазар и Каспичан.

(3) При взимане на решение за спиране на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 15 календарни дни преди спирането на приема на електронните страници на МИГ, ПРСР, РА и на общодостъпно място пред общинските служби по "Земеделие" и кметствата по населени места в общините Нови пазар и Каспичан.

Раздел II.

Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 26. (1) Кандидатите за финансово подпомагане подават в офиса на МИГ Нови пазар-Каспичан заявление за подпомагане по образец приложение № ... и прилагат документи, указани в същото приложение.

(2) МИГ Нови пазар-Каспичан извършва преглед на документите в присъствието на кандидата.

(3) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 МИГ Нови пазар-Каспичан връща на кандидата документите по ал. 1, придружени с подробно писмено изложение на липсите и нередовностите.

(4) В случаите по ал.3 заявлението за подпомагане може да бъде прието в МИГ, при условие че кандидатът подпише декларация, че е запознат с липсите и нередовностите на представеното заявление, отбелязал е мотивите и забележките си по направените констатации и въпреки тях желае то да бъде прието.

(5) Всички приети заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

Чл. 27. (1) В срок до три месеца от крайната дата за съответния период на прием на заявлението МИГ:

1. извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;
2. одобрява или отхвърля заявлението за подпомагане;

3. може чрез длъжностно лице от МИГ да извърши посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

- а) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата, упълномощен негов представител или служител;
- б) при приключване на посещението на място служителят на МИГ представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата, упълномощен негов представител или
- в) служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;
- г) копие от протокола по буква "б" се предоставя на кандидата, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на посещението на място;
- д) в случай че кандидатът, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на посещението на място, МИГ уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола;
- е) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за посещението на място кандидатът може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред Председателя на УС на МИГ.

(2) В случай на проекти, включващи строително-монтажни работи, в срок до 30 работни дни от подаване на заявлението за подпомагане длъжностно лице от МИГ задължително извършва посещението на място по ал. 1, т. 3.

(3) Решението по ал. 1, т.2 се взема въз основа на съответствието на заявлението за подпомагане със:

1. целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;
2. критериите за оценка, посочени в приложение №

(4) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 и т. 3 МИГ с мотивирано писмо уведомява кандидата, който в срок 10 работни дни от получаване на уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в заявлението за подпомагане, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

(5) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности и/или по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, той се удължава със срока за получаване на отговор;
2. със заповед на Председателя на УС на МИГ, когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;
3. за срока на работа на оценяващата комисия по чл. 23, ал. 5, който се удостоверява с акта за нейното създаване, и до датата на вземане на решение за оценка.

(6) Ако кандидатът не отстрани нередовност на документите и/или непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти до изтичане на срока по ал. 4, МИГ отказва финансиране или финансовата помощ се намалява в съответствие с неотстранените нередности.

(7) При изричен отказ на кандидата МИГ прекратява процедурата по разглеждане на заявлението за подпомагане.

(8) При отказ или прекратяване на процедурата по реда на ал. 6 или ал. 7 кандидатът може да кандидатства отново с нов проект по реда на процедурата.

Чл. 28. (1) Проектите с положителен резултат от извършените проверки се разглеждат от Комисия за избор на проекти (КИП), която се назначава от Председателя на УС на МИГ. КИП се състои от членовете на УС на МИГ и външни оценители.

(2) Функциите на КИП се уточняват с правилник за работа, който се приема от Общото събрание на МИГ и се утвърждава със заповед на Председателя на УС.

(3) Правилникът за работа по ал. 2 се публикува на електронната страница на МИГ.

(4) Физическите лица – външни оценители, които вземат участие в КИП, се определят от управителния съвет към МИГ по специална процедура за подбор на външни оценители.

(5) За всяко заседание на КИП неин член не участва в заседанието при обсъждане на конкретно заявление за подпомагане, в случай че:

1. има интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси от отпускането на безвъзмездна финансова помощ за кандидата, който е подал заявлението;
2. е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с кандидат, който е подал заявлението;
3. е в йерархическа зависимост от кандидат, който е подал заявлението;
4. е участвал в процеса по подготовка и разработване на заявлението.

(6) За всеки проект, по който е изразил становище, съответният член на КИП подписва декларация за липса на всяко едно обстоятелство по ал. 5, т. 1 - 4.

Чл. 29. (1) Заявлението за подпомагане може да получи пълен или частичен отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, установени при проверките по чл. 27, ал. 1, т. 1;
2. несъответствие с условията и критериите по чл. 27, ал. 3;
3. неотстраняване на непълнотите и пропуските в срока по чл. 27, ал. 4;
4. недостатъчен бюджет по мярката;
5. одобрени разходи по проекта на стойност под определения минимален размер съгласно чл. 8, ал. 1 или надхвърли максималния размер в случаите по чл. 9, ал. 3.

(2) В случаите на частичен отказ по ал. 1 кандидатът има право да сключи договор за отпускане на финансова помощ за одобрената част от допустимите разходи или да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази процедура.

(3) В случаите на пълен отказ по ал. 1 кандидатът има право да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази процедура.

Чл. 30. (1) Когато сумата на предложените за разглеждане заявления за подпомагане надхвърля наличния бюджет по мярката, определен в съответната заповед по чл. 29, ал. 1, и за съответния вид инвестиция няма гарантиран бюджет по чл. 25, ал. 1 или гарантираният бюджет е изчерпан, заявленията за подпомагане се класират съгласно критериите за оценка по чл. 31, ал. 2, т. 2 и се одобряват в низходящ ред.

(2) За класираните по реда на ал. 1 заявления с еднакъв брой точки, за които е установен недостиг на средства, се извършва допълнително класиране.

(3) Допълнителното класиране, съгласно ал.2 се извършва от Комисията за избор на проекти, след проведено индивидуално интервю с кандидата.

(4) Решението за одобряване или отхвърляне на заявлението за подпомагане, след проведеното индивидуално интервю, съгласно ал.3 се взема с мнозинство повече от половината от всички членове на Комисията за избор на проекти.

Чл. 31. (1) Председателя на УС на МИГ, на основание решение на КИП, се произнася със заповед за одобрение или отхвърляне на заявлението за подпомагане, която подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срок до 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за одобрение на проекта кандидатът следва да подпише договор за отпускане на финансовата помощ.

(3) Договорът по ал. 2 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(4) След изтичане на срока по ал. 2 кандидатът губи право на подпомагане и може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност по реда на тази процедура.

Чл. 32. В случаите на отказ за финансиране МИГ писмено уведомява кандидата, като в уведомлението изрично се посочват мотивите за отказ.

Глава четвърта.

ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Раздел I.

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 33. (1) Финансовата помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция.

(2) Допустимо е плащане и преди завършване на цялата инвестиция при спазване на изискванията на чл. 10, 11 и 12.

(3) МИГ подпомага одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане до РА и изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението;

Чл. 34. (1) При кандидатстване за авансово плащане ползвателят на помощта подава заявка за авансово плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в областните дирекции на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" (ОДФ - РРА - РА) на РА по място на извършване на инвестицията и прилага документи съгласно приложение №

(2) Заявка за авансово плащане се подава не по-рано от 10 работни дни от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(3) Областната дирекция на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" извършва преглед на документите в присъствието на ползвателя на помощта.

(4) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 ОДФ - РРА - РА връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(5) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 4 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 11, ал. 3 отново да подаде заявка за плащане.

(6) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

(7) В срок до 25 работни дни от подаване на заявката за авансово плащане РА изплаща одобрената сума или мотивирано отказва авансовото плащане със заповед на изпълнителния директор на РА.

Чл. 35. (1) При кандидатстване за междинно или окончателно плащане ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в ОДФ - РРА - РА по място на извършване на инвестицията и прилага документи съгласно приложение №

(2) Заявката за окончателно плащане се подава след извършване на инвестицията, но не по-късно от един месец от изтичане на срока за извършване на инвестицията, посочен в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 36. (1) Областната дирекция на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" извършва преглед на документите по чл. 35, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 ОДФ - РРА - РА връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(3) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 35, ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 37. (1) В срок до четири месеца от подаване на заявката за плащане РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;
2. може да извърши проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, която включва и проверка за функционална несамостоятелност, която:
 - а) се извършва в присъствието на ползвателя, упълномощен негов представител или служител;
 - б) при приключване на проверката на място служителят на РА представя протокола с резултатите от проверката за подпис на ползвателя, упълномощен негов представител или служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;
 - в) копие от протокола по буква "б" се предоставя на ползвателя, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на проверката на място;
 - г) в случай че ползвателят на помощта, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на проверката на място, РА уведомява ползвателя, като му изпраща копие от протокола;
 - д) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за проверката на място ползвателят може да направи възражения и

да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

3. одобрява или мотивирано отказва със заповед на изпълнителния директор на РА изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по документи между одобрения инвестиционен проект и извършената инвестиция;
4. изплаща одобрената финансова помощ.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти централното управление на РА писмено уведомява ползвателя на помощта, който в срок до 15 работни дни от получаване на уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение №....

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности, той се удължава със срока за получаване на отговор;
2. със заповед на изпълнителния директор на РА, в случай че по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, както и когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;
3. когато е необходимо експертно становище от комисия за проверка на цялата или на част от инвестицията при подаване на заявка за плащане, както и за установяване на функционална несамостоятелност, той се удължава със срока на работа на комисията, който се удостоверява с акта за нейното създаване от изпълнителния директор на РА и до датата на вземане на решение за оценка.

Чл. 38. Плащанията се изчисляват въз основа на приетите за допустими и реално извършени разходи след извършване на проверките по чл. 37, ал. 1, т. 1 и 2 и при спазване на разпоредбите по чл. 31 от Регламент на Комисията № 1975/2006 относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ, L 368, 23.12.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) и разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ (ОВ, L 379 от 28.12.2006).

Чл. 39. (1) Разплащателната агенция може да откаже изплащането на част или цялата помощ, когато:

1. установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти по реда на чл. 37, ал. 1, т. 1 и 2;
2. установи несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази процедура;
3. ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 37, ал. 2;
4. приложи правилото по чл. 31 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на

мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ, L 368, 23.12.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1975/2006);

5. се налага корекция във връзка с прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ.

(2) В случаите на отказ за изплащане на финансовата помощ ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане за същата инвестиция.

Раздел II.

Условия за изпълнението на дейностите по проекта и контрол

Чл. 40. Одобреният проект се изпълнява в срок до 24 месеца, считано от датата на подписване на договора за отпускане на финансова помощ с МИГ и РА.

Чл. 41. (1) Ползвателят може да подаде искане за промяна на договора за отпускане на финансова помощ в МИГ не по-късно от два месеца преди изтичане на срока на договора. Към искането се прилагат доказателствата, необходими за преценката на основателността на искането.

(2) Не се допуска изменение и/или допълнение на договора за отпускане на финансова помощ, което:

1. засяга основната цел на дейността и/или променя предназначението на инвестицията, съгласно одобрения проект;
2. води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за оценка, определени в тази наредба;
3. води до увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(3) Ползвателят на помощта може да поиска удължаване на срока по договора до срока по чл. 40.

(4) В срок до един месец от подаването на искането за промяна МИГ и РА приема или отхвърля исканата промяна.

Чл. 42. (1) Ползвателят е длъжен да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера.

(2) Ползвателят е длъжен да организира подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим ДДС по всеки договор (проект, дейност).

(3) Ползвателят е длъжен да съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за срок 5 години след сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 43. (1) За срок 5 години след сключване на договора за отпускане на финансова помощ ползвателят е длъжен:

1. да използва придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;
2. да не продава, дарява, преотстъпва ползването на активите - предмет на подпомагане, под каквато и да е форма, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;
3. да не променя местоположението на подпомогнатите активи, които са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;

4. да не променя местоположението на подпомогнатите движими активи извън територията на общината, в която се извършва инвестицията;
5. да не преустановява подпомогнатата дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство.

(2) Изискването по ал. 1, т. 1 и 2 не се прилага при подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната с новото оборудване се осъществява след одобрение на МИГ и РА.

Чл. 44. (1) Ползвателите на помощ са длъжни да сключат и поддържат валидна застраховка на имуществото, предмет на подпомагане, срещу рисковете, посочени в договора за отпускане на финансова помощ, за срока от подаване на заявка за плащане до изтичане на срока по чл. 43, ал. 1, като са длъжни ежегодно да подновяват застрахователните полици.

(2) Договорът за застраховка се сключва с уговорка в полза на Разплащателната агенция, както следва:

1. при тотална щета на застрахованото имущество в резултат на събитие, покрито по условията на договора за застраховка, застрахователят изплаща обезщетението на РА;
2. при частично погиване на застрахованото имущество обезщетението се изплаща на ползвателя на помощта.

(3) Със сумата на застрахователното обезщетение, когато то се изплаща на РА, се намалява размерът на задължението на ползвателя на помощта към РА.

(4) При настъпване на частична щета ползвателят е длъжен да възстанови подпомогнатия актив.

Чл. 45. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение условията по договора за отпускане на финансова помощ и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на МИГ, РА, Министерството на земеделието и храните, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 1 подлежат ползвателите на помощ и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) В случаите, когато Министерството на земеделието и храните или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

Чл. 46. (1) В случай че ползвателят на помощта не изпълнява свои нормативни или договорни задължения след изплащане на финансовата помощ, РА може да поиска връщане на вече изплатени суми заедно със законната лихва върху тях и/или да прекрати всички договори, сключени с ползвателя на помощта.

(2) В случаите по ал. 1 РА определя размера на средствата, които трябва да бъдат възстановени от ползвателя на помощта, като взема предвид вида, степента и продължителността на неизпълнението. Степента на неизпълнение по даден проект зависи от неговите последици за дейността като цяло. Продължителността на неизпълнението зависи от времето, през което траят последиците, или възможността за отстраняване на тези последици по приемлив начин.

(3) Разплащателната агенция може да поиска връщане на вече платени суми заедно със законната лихва върху тях, когато:

1. ползвателят на помощта е представил декларация с невярно съдържание и/или изкуствено е създал условия за изпълнение на изискванията за получаване на финансова помощ, за да извлече облага в противоречие с целите на тази процедура;
2. ползвателят на помощта е получил допълнителна публична финансова помощ за дейностите, финансирани по реда на тази процедура;
3. ползвателят на помощта е променил предмета на подпомаганата дейност;
4. ползвателят на помощта не използва придобитите на основа на одобрения проект активи по предназначение.

Чл. 47. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 42, 44 или 50 МИГ и/или РА писмено предупреждава ползвателя за констатираното неизпълнение и санкциите, които се налагат за този случай.

(2) Ползвателят на помощта може да отстрани нередовностите по ал. 1 в едномесечен срок. В случай на отстраняване на нередовностите в срок ползвателят не се санкционира.

(3) В случай на неизпълнение на задълженията в срока по ал. 2 ползвателят дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея.

Чл. 48. (1) Страните по договора не отговарят за неизпълнение на задълженията, в случай че неизпълнението се дължи на форсмажорни обстоятелства по смисъла на § 1, т. 27 и при спазване на условията на този член.

(2) Ползвателят на помощта или упълномощено от него лице е длъжен писмено да уведоми МИГ и РА за възникването на форсмажорни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства във връзка с това в срок до 10 работни дни от датата, на която ползвателят на помощта или упълномощеното лице е в състояние да го направи.

Глава пета. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 49. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на три месеца МИГ публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект по мярка "Разнообразяване към неземеделски дейности" от СМР на ПРСР 2007 - 2013 г.:

1. наименование на ползвателя на помощта;
2. вид на подпомаганите дейности;
3. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на три месеца МИГ и РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки проект, по който е извършено плащане по мярка "Разнообразяване към неземеделски дейности":

1. пълното регистрирано юридическо наименование на ползвателя на помощта;
2. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран, и пощенския код;
3. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както вноски на Общността, така и национални вноски;
4. вид на подпомаганите дейности;

5. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, за всеки ползвател на финансова помощ;

6. валутата, в която тези суми са били получени.

(3) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика (ОВ, L 209, 11.8.2005 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1290/2005) и Регламент (ЕО) № 259/2008 на Комисията от 18 март 2008 г. за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 76, 19.03.2008 г.) (Регламент (ЕО) № 259/2008) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на общностите и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на общностите.

Чл. 50. (1) Ползвателят на помощта се задължава след извършване на окончателно плащане по проект по реда на тази процедура за срок 5 години от сключване на договора за отпускане на финансова помощ да постави и поддържа на видно място табела с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато е одобрен за финансова помощ с обща стойност на проекта над левовата равностойност на 50 000 евро - на мястото/местата, където се извършва инвестицията.

(2) Табелата или билборда по ал. 1 съдържа описание на проекта/дейността, която се подпомага, знамето на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони" и Логото на програма ЛИДЕР.

(3) Информацията по ал. 2 заема не по-малко от 25 % от табелата или билборда.

(4) Знамето на Европейския съюз се изобразява върху табела с правоъгълна форма на син или бял фон с 12 златни или черни звезди, чиито върхове не се докосват, образуващи кръг съгласно приложение № 9.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № VI към чл. 58, ал.3 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 368, 23.12.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1974/2006).

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази процедура:

1. "Авансово плащане" е плащане по смисъла на чл. 56 на Регламент (ЕО) № 1974/2006.

2. "Административни проверки" са проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 26 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Европейската

комисията от 7 декември 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони.

3. "Дейност" е механизъм по ПРСР, който се осъществява от един или повече ползватели, предвид постигането на поставените цели в ПРСР.
4. "Едно помещение за настаняване" е помещение с до две стаи за настаняване с общ вход и общ санитарен възел.
5. "Земеделски продукти" са продуктите:
 - а) включени в Приложение I по чл. 32 от Договора за създаване на Европейската общност, с изключение на онези продукти, обхванати от Регламент на Съвета (ЕС) № 104/2000 от 17 декември 1999 г. относно съвместното организиране на пазара на рибни и аквакултурни продукти;
 - б) попадащи под шифри 4502, 4503 и 4504 от Комбинираната номенклатура (изделия от корк);
 - в) имитиращи или заместващи мляко и млечни произведения, съгласно чл. 3, параграф 2 от Регламент на Съвета № 1897/87.
6. "Икономическа жизнеспособност" е генериране на доходи от дейността, гарантиращи устойчивост на предприятието за периода на бизнес плана.
7. "Интегриран селски туризъм" е използване на природните, човешките, културно- историческите ресурси с цел реализиране на туристическа дейност (продукт и/или услуга) в селските райони.
8. "Междинно плащане" е плащане за обособена част от одобрената за финансова помощ инвестиция.
9. "Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията относно прилагането на чл. 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ.
10. "Мярка" е съвкупност от дейности, способстващи за прилагане на приоритетите на Програмата за развитие на селските райони.
11. "Независими оферти" са оферти, подадени от лица, които не са:
 - а) лица, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;
 - б) съдружници;
 - в) лица, които съвместно контролират пряко трето лице;
 - г) лица, които участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните.
12. "Неземеделски дейности" са дейности, които не включват производство, преработка и съхранение на земеделски продукти.
13. "Нередност" е всяко нарушение на общностното право в резултат от действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат ощетяване на общия бюджет на Европейските общности или на бюджетите, управлявани от тях чрез намаляване или загуба на приходи в резултат на собствени ресурси, събирани от името на ЕО или посредством извършване на неоправдан разход.

14. "Оперативни разходи" са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.
15. "Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони.
16. "Преработка на земеделска продукция" е всяка една операция върху земеделски продукт, от която се получава също земеделски продукт.
17. "Принос в натура" се състои в предоставяне на земя или недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
18. "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕО) № 1975/2006.
19. "Проект" е заявление за подпомагане, заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.
20. "Производство на синтетични влакна" е:
 - а) изтегляне/изпридане на всякакви основни типове влакна и преди на база полиестер, полиамид, полиакрил или полипропилен, независимо от крайното им приложение, или
 - б) полимеризация (включително поликондензация), когато тя е в общ процес (интегрирана) с изтеглянето от гледна точка на използваните машини, или
 - в) всеки помощен процес, свързан с инсталиране на мощности за производство по буква "а" и "б".
21. "Разходи за инвестиции за обикновена подмяна" са разходи за замяна на активи, които не водят до подобряване на цялостната дейност на кандидата.
22. "Рефинансиране на лихви" е възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.
23. "Сухопътен транспорт" е предоставяне на услуги за превоз на хора с автомобилен транспорт.
24. "Територия на населеното място" е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището.
25. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в Разплащателната агенция след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или кандидатът е подписал декларацията по чл. 26, ал. 4.
26. "Устойчива заетост" е запазване на съществуващите работни места и/или създаване на нови в предприятието за периода на бизнес плана.
27. "Форсмажорни обстоятелства" са:
 - а) смърт на ползвателя на помощта;
 - б) продължителна професионална нетрудоспособност на ползвателя на помощта;
 - в) експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е подписан договорът за отпускане на финансова помощ;

- г) тежко природно бедствие, въздействало сериозно върху земята в имота;
 - д) разрушаване на животновъдните постройки в имота в резултат на инцидент;
 - е) епизоотично заболяване, засегнало изцяло или частично животните на земеделския производител.
28. "Частичен отказ за финансиране" е отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР. Основанията за отказ са регламентирани в тази наредба, както и в цялото българско и европейско законодателство, уреждащо правилата за прилагане на ПРСР в Република България.
29. "Услуги, директно свързани със земеделската дейност" са услуги, директно подпомагащи производството на земеделски продукти, включително услуги, извършвани със земеделска техника, агротехнически мероприятия, ветеринарномедицински услуги и услуги за репродуктивна дейност. Следните видове услуги не се считат за "услуги, директно свързани със земеделската дейност":
- а) услуги, свързани с продажбата и/или ремонт и/или наем на земеделска техника;
 - б) услуги, свързани с продажбата на земеделски продукти, включително семена и посадъчен материал, с изключение на случаите, в които тя се извършва от производителя на тези продукти;
 - в) услуги, свързани с продажбата и съхранението на торове и препарати за растителна защита.
30. "Обособена част от инвестицията" е завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.
31. "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 5, т. 3 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията от 7 декември 2006 г. относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ, L 368 от 23.12.2006).
32. "Функционална несамостоятелност" е изкуствено разделяне на производствените и технологичните процеси в различни проекти или установяване ползване на обща инфраструктура, финансирана от ПРСР, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката по ПРСР.
33. "Независими, външни оценители" са лица, които притежават правоспособност да изготвят и подписват оценка на обекти, подлежащи на оценяване.
34. "Финансови услуги" са всички услуги по извършване на дейностите по чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции; застрахователни, презастрахователни или свързани със застраховането услуги; публично предлагане на ценни книжа и търговия с ценни книжа; всички форми на управление на парични средства или имуществва по занятие; всички форми на управление на колективни инвестиции, управление на осигурителни дружества и фондове.